

Agineto» (Duran Gudiol, *Col. Dipl. Huesca*, doc. 39, vol. I, p. 54). Probablement s'hagi d'identificar amb *Aineto* del Sobrarbe, p. jud. de Boltaña.

c) *Ainielle*. Documentat *Aginello* en època medieval: *S XI?*: «qualem pertem [sic] mihi pertinet inter meos germanos in Otale et in *Aginello* et in Olivane, de domibus ---» (Duran Gudiol, *Col. Dipl. Huesca*, doc. 417, còpia del S. XII, vol. I, p. 410); 1062: «Et sunt testes senior Sançio Açenarç de *Aginielli* et Galindu Lupi de Oçe et Garcia Ecemenes de Ates ---»¹⁰ (Duran Gudiol, *Col. Dipl. Huesca*, doc. 20, vol. I, p. 36).

d) *Ain* a. 1062: «sciente Scemeno Lope de *Agini* et Elka iokulare qui ibi fuit» (Duran Gudiol, *Col. Dipl. Huesca*, doc. 24, vol. I, p. 39).

e) *Ena*. Poblet del municipi de Las Peñas de Riglos, 24 k. al Sud de Jaca, en els contraforts de la serra de San Juan de la Peña, a la vora del barranc de Triste. La documentació és *Ena* ja el 1211: Johannes de *Ena*, capellanus de Artasona scripsit» (Duran Gudiol, *Col. Dipl. Huesca*, doc. 735).

És possible que alguns d'aquests noms tinguin que veure amb els hidrònims europeus en *Aginn-* més que amb el basc *Agin-*. L'antic *Aginum*, nom de riu, és l'origen d'*Agen*, lloc de martiri de la màrtir Santa Fe.²³ Per aquesta qüestió, veg. els articles *Aguja* i *Ain* del primer volum de l'*Onomasticon*.

ETIM. En *Ginast*, *Ginalbo*, *Guinedo* (i potser també en algun dels parònims aragonesos) és probable que hi hagi el basc HAGIN o AGIN 'teix', 'taxus baccata'. En el cas del *Guinedo* la terminació *-edo* del sufix col·lectiu sembla advocar per aquesta via.

Pel que fa a *Ginalbo*, malgrat l'aparena romànica del final *-albo*, podem donar una explicació sense sortir del basc. *Albo* és mot ben conegut en alt navarrès,³⁵ guipuscoà i biscaí en el sentit de 'costat'. Mitxelena, en el *Diccionario General Vasco*, el tradueix per *lado*, *costado*. *Alberri* és 'el poble de la vora', *albate* el tradueix Azkue com «puerta secundaria a un lado de la casa». De 'costat' a 'vessant d'una muntanya' hi ha un pas ben fàcil. I aleshores AGIN-ALBO podria ser 'el vessant del teix'. I no seria això inversemblant: precisament a la vora d'Areny hi ha l'*Obaga de Teixet*, al vessant Nord de la Serra de Sant Salvador. Res d'estrany que oblidat el nom bascònic *Ginalbo*, un equivalent romànic tan popular com *Teixet* hagués vingut a substituir-lo.

Venint ja al punt central d'aquest article, el topònim *Ginast* s'integra en una zona toponímica estesa per tot el Pirineu, un territori de pervivència secular⁵⁰ dels parlars bascos. I d'altra banda, atenent a la geografia botànica, el teix és un arbre que creix bé en zones³ humides de la muntanya mitjana, ço que s'adiu bé amb la ubicació de *Ginast* i de la major part de les valls pirinenques. *Ginast* es troba, per tant, dins⁵⁵ de les dues àrees, definides per la geografia botànica i per la lingüística. Pensar que el primer component del nom és una pervivència del basc (*h*)*agin* no resulta inversemblant. El teix és un arbre que ha motivat nombrosos topònims. És infreqüent i allà on es⁶⁰

troba no constitueix grans boscos, però és molt vistent i assenyalat. Ha estat ben conegut per la gent, que l'ha temut per les seves propietats verinoses, però ha valorat també la bondat i resistència de la seva fusta. Veg. més detalls en els articles que li dedica Coromines al *DECat* i a l'*Onomasticon*.

Queda encara, però, sense explicar la segona part del nom: *-ast*. Imaginar un compost amb el basc *asto* ens semblaria impropedent: 'l'ase del teix' no té un significat adient. Potser simplement hàgim de veure aquí el sufix *-ast*, ben conegut⁴ deçà i dellà de la carena pirinenca: *Tagast* (en primera línia en l'article *Taga* d'aquest *Onomasticon*), *Adast*, *Lisast*, *Marrast* al departament d'Hautes-Pyrénées, *Rajast* al Gers,¹⁵ *Barbast*, mas de La Bastida de Canigó, segons consta en un document de 1406 citat per Ponsich (*Top.*, p. 30). En fi, *ribast* és nom usat en bona part del domini català, *rebast* en el català pirinenc, *arrebast* al Comenge, *rebasto* a Benasc, no massa lluny del nostre *Ginast*. X. T.

¹ El poble ha estat sempre petit. El 1385 solament manifesten el morabatí quatre veïns d'Arro i Ginast: «Arreu e Ginast: Bernat de Arreu, Bernat Nadal, Domingo Nadal, Pere Pujada» (Camarena, *Morabatins*, p. 76). L'enquesta de Terrado el 1984 va recollir els següents noms de cases: Gabàs, Frantxo, Ambrosi, Abadia, Taberner, Marta, Taüll, Sastre, Nebot, Cambres, Pòio, Masió, Jordi. —² Aquesta forma errònia es troba en les anotacions de don Martín de Gurra, comte de Ribagorça, cronista i erudit. No sabem si s'ha d'imputar al comte o bé a l'impressor de la *Biblioteca de Escritores Ribagorsanos*, edició plena de formes evidentment equivocades: *Cerlex* referit a Cerllé, *La Mera de Montañana* referit a La Mora, *Torre de Obato* per Torre del Baró, *Fontgemiana* per Fontjanina. Tot i això hi ha encerts, com les formes *Horrun* o *Orrun* que reflecteixen bé el nom primitiu del congost d'El Ru. —³ És arbre de muntanya mitjana, freqüent a Andalusia i a les serres del País Valencià, però també a Astúries, Cantàbria, País Basc i l'Aragó pirinenc. En podríem mencionar reflexos toponímics de totes aquestes zones. —⁴ Cf. Coromines «Du nouveau sur la toponymie occitane» en *Beiträge zur Namenforschung* N.F. VIII, 1973, p. 205.

GINDAVOLS i GOLEJAVELS

Gindàvols, partida del vast terme de Lleida, recollida per Coromines en l'enq. de 1956.

Crec que ja consta en un doc. de 953 del *Cart.* de Tavèrnoles, on hi ha dades referents a la rodalia de Balaguer (potser també de Lleida? O és nom que s'estenia Segre amunt?). Forma que recorda la de *Golejàvols*, partida del llunyà terme de Castell de Castells (Mrq. de Dénia) (xxxiv, 155).

Però deuen ser d'origen diferent, si bé tots dos d'aspecte aràbic. *Gindàvols*, essent a la vora del Segre,